

عنوان مقاله:

مطالعه فنولوژی گیاه *Allochrusa persica* Boiss. در ایران

محل انتشار:

سومین همایش ملی پژوهش های محیط زیست و کشاورزی ایران (سال: 1394)

تعداد صفحات اصل مقاله: 6

نویسنده:

حامد خدایاری - دانشگاه لرستان، دانشکده علوم پایه، گروه زیست شناسی

خلاصه مقاله:

گیاه الوانی ایرانی با نام علمی *Allochrusa persica* Boiss. متعلق به سرده *Allochrusa* Boiss از قبیله Caryophyllaceae، زیرخانواده Silenoideae و خانواده Caryophyllaceae می باشد. فنولوژی، نحوه حیات یک گیاه و یا مراحل مختلف دوره رویش گیاهان را در مقاطع مختلف زمانی که در طول یک سال رخ می دهد را بررسی می کند. این تحقیق مراحل مختلف فنولوژیکی گونه *Allochrusa persica* از سال 1392 تا 1394 در منطقه آذربایجان شرقی به منظور دستیابی به مدیریت مناسب حفاظتی، مورد مطالعه قرار گرفت. در هر منطقه مورد مطالعه معرف مشخص و پس از ثبت ویژگی های جغرافیایی آن، از گونه گیاهی مورد نظر 10 پایه انتخاب و در طول دو سال در فصل رویش در قاطع زمانی 15 روزه در مرحله رویشی و هفتگی در مرحله زایشی تاریخ وقوع مراحل حیاتی گیاه شامل مرحله رویش و رشد رویشی، مرحله گلدهی، بلوغ بذر و مرحله خشک شدن گیاه در فرم های ویژه در هر منطقه ثبت گردید. همچنین آمار و اطلاعات هواشناسی شامل درجه حرارت توسط ماهانه و میزان بارندگی ماهانه از نزدیک ترین ایستگاه هواشناسی به منطقه تهیه شد. با توجه به وقوع پدیده های فنولوژیکی گونه مورد بررسی، طول دوره چرا و زمان مناسب بذرگیری برای این گونه در هر منطقه پیشنهاد شد. نتایج نشان داد که وقوع پدیده های فنولوژیکی در تحت بررسی بیشتر تحت تأثیر شاخص دما و شاخص بارندگی در فصل رشد قرار دارند. همچنین مناطقی که ارتفاع تقریباً یکسانی نسبت به یکدیگر دارند از نظر طول دوره فنولوژی با هم مشابه هستند. در نتیجه بر پایه نتایج اطلاعات مراحل فنولوژیک گونه *Allochrusa persica*، زمان گلدهی آن اواخر اردیبهشت می باشد. برنامه ریزی جهت اعمال مدیریت صحیح در سیستم مناسب چرای مراتع، تعیین زمان مناسب ورود و خروج دام تعیین زمان مناسب جمع آوری بذر از سوی مدیران و برنامه ریزان و بهره بردان مراتع باید مورد توجه قرار گیرد. شمال غربی ایران و نواحی مجاور آن در ترکیه و روسیه از مراکز پراکندگی این جنس محسوب می شوند. سه گونه از این جنس در ایران وجود دارند که از این میان دوگونه آن اندمیک ایران هستند. بر اساس اطلاعات موجود، گونه *A. persica* در 10-38 کیلومتری شمال غرب زنجان (1400-1500 متر) ارتفاعات سنگی تبریز (1400 متر) و در نعمت آباد به طرف تبریز حضور دارد متاسفانه امروزه به علت رشد جوامع انسانی گیاه *Allochrusa* در مناطق ذکر شده در فلور ایران در خطر نابودی و یا انقراض می باشد. به علت جود پوسته نازک و غیرسخت در بذرها گونه های مورد مطالعه جهت جوانه دار کردن بذرها معمولاً احتیاج به خراشده ی یا استفاده از تیمارهای شیمیایی نیست.

کلمات کلیدی:

الوانی، فنولوژی، فلور ایران، *Allochrusa persica*

لینک ثابت مقاله در پایگاه سیویلیکا:

<https://civilica.com/doc/429101>

